
EXPOZIȚIA „ÎN LUMEA JUCĂRIILOR”

Lucia Marinescu-Tonu

„Jucăriile sunt relicve moștenite de la copilul mic”.

Ion Pillat

Muzeul, ca instituție publică de cultură, trebuie să se adapteze în permanență la cerințele societății contemporane, aflate în continuă transformare. Asumarea unei funcții formative, educative reprezintă astăzi nu doar un răspuns firesc la aceste solicitări, ci și o necesitate vitală a oricărui muzeu, ce concurează pentru atragerea și fidelizarea publicului. În scopul diversificării programelor educative oferite publicului, în perioada 16 decembrie 2010 - 25 martie 2011, Muzeul Național de Arheologie și Istorie a Moldovei a organizat expoziția cu titlul generic *În Lumea jucăriilor*. Expoziția a reunit peste 450 de exponate, încadrate cronologic între mil. IV a. Chr. și anul 2010, majoritatea fiind piese de colecție. Starea excepțională de conservare, varietatea tematică, valoarea intrinsecă și unicitatea au constituit criteriile de selecție a obiectelor ce au compus expoziția. Colaborarea cu Universitatea de Stat, Studioul Teleradio Moldova, Teatrul Municipal de păpuși *Guguță* precum și cu colecționari din Republica Moldova și România a permis prezentarea unor piese extrem de interesante sub aspect științific, al esteticului și provenienței.

Pentru prima dată, Muzeul Național de Arheologie și Istorie a Moldovei a organizat și propus publicului vizitator o expoziție tematică consacrată în mod exclusiv *jucăriei*.

Jucăria este o abstractizare transpusă într-o formă concretă. O iluzie care devine realitate, care pătrunde într-o lume trimdimensională. Este răspunsul la un concept ipotetic, transformarea unui vis în materie, translația unei idei într-un obiect. Cu cât redarea este mai exactă, cu atât jucăria are un impact mai mare (Château 1967, 68). De când a apărut „copilul pe lume”, deci de la începuturile omenirii, jocul și jucăria i-au lu-

minat, îmbogățit și bucurat primii ani de viață. Prin joacă, copiii își creează o lume proprie, aflată între lumea reală și cea imaginară, modelată după nevoile lor sufletești. Acolo scapă de constrângerile lumii reale până cresc mari. Folosind jucăriile, copiii descoperă lumea în care trăiesc și regulile ei, propriul corp, cauzele și efectele unor acțiuni, pregătindu-se să trăiască între oameni. Astfel, jocul ne apare ca o activitate chemată să răspundă cerințelor societății în care trăiesc copiii și ai cărei membri activi ei sunt datori să devină (Elkonin 1980, 56).

Scopul acestei expoziții a fost de a oferi vizitatorilor posibilitatea de a călători, fie și imaginar, în lumea magică a jucăriilor, lume unde toate visele se împlinesc.

De-a lungul istoriei societății omenesti, jucăria și-a modificat caracterul. În aceste modificări se reflectă cu claritate însuși istoria jucăriei și condiționarea ei cauzată de către istoria dezvoltării sociale și de istoria dezvoltării copilului în societate.

Originalitatea expoziției a constituit-o modalitatea de prezentare a jucăriei ca pe o „relicvă istorică”, o relicvă moștenită de la copilul mic. Din punct de vedere conceptual expoziția a fost structurată în două compartimente: **O istorie improvizată a jucăriei și Albumul de imagini**. Prezentarea nu a fost una exhaustivă, au fost retrasate doar categoriile și momentele esențiale în dezvoltarea industriei jucăriilor. Principiile organizatorice ale expunerii au avut în vedere criteriul cronologic, tipologic și tematico-estetic.

Este evident că istoria jucăriilor este la fel de veche ca istoria umanității. Primele jucării au fost făcute numai din elemente ce se găseau în natură: din lemn, piatră, lut, frunze, nuiele, pânză, lână, știuleți de porumb, os, pene, plută, ceară, fildeș, rafie, frunze de palmier, trestie de bambus etc. Jucăriile descoperite în siturile arheologice

din Valea Indului (civilizație din epoca de bronz, anii 3000-1500 a. Chr.) erau compuse din cărucioare mici de lut, fluier în formă de vrăbiuțe și maimuțe de jucărie care puteau fi trase cu sfoara. În Egiptul antic, copiii se jucau cu păpuși făcute din piatră, pe când în Grecia și în Roma Antică micuții începuseră să se joace cu păpuși din lut sau din ceară, cu arcuri cu săgeți, cu bețe și yo-youri (Rabecq-Maillard 1962,6).

În acest sens, expoziția a debutat cu o colecție impresionantă de piese miniaturale din lut: zornăitoare din mil. IV a. Chr., figurine antropomorfe datate cu sec. IV a. Chr., figurine zoomorfe, modele de ustensile și vase miniaturale din sec. IX-X p. Chr., descoperite în așezarea Durlești-Valea Babei, din apropierea Chișinăului. Problema semnificației, a rosturilor practice și a funcțiilor generice ale acestor piese a fost pe larg abordată de către cercetători. Unii din ei considerând că piesele reprezintă jucării pentru copii, care mai puteau fi utilizate de către maturi și în procesul de instruire (Tentiuc 1998, 119). Istoria apariției diferitelor categorii de jucării ar putea fi imaginată ca o reflectare a istoriei uneltelor de muncă și a obiectelor de cult. Apărute într-o anumită etapă istorică a dezvoltării societății omenești, ele nu au dispărut odată cu dispariția uneltelor a căror copie au reprezentat-o. De exemplu, arcul și săgețile nu se mai folosesc de mult ca unelte de vânătoare, fiind înlocuite cu arme de foc, dar ele au rămas în universul jucăriilor pentru copii. Jucăriile au o viață mai lungă decât uneltele de muncă ale căror imagini o redau. De pildă, pe treptele timpurii ale dezvoltării societății, omul obținea focul prin frecarea continuă a două bucăți de lemn cu ajutorul unor burghie. Folosind mici burghie sau variante modificate de tipul sfârlezei sau bâzâietorilor, copiii deprindeau tehnica executării mișcărilor de rotație necesară muncii cu burghiul, în această etapă jucăria și mânăuirea ei de către copil reprezenta o modificare a uneltei de muncă și a activității adulților.

Circuitul expozițional a continuat cu titireze făcute din fuse vechi, țuruieci din ceramică, fluier din lemn, păpuși din paie și pănuși de porumb, fluier din salcie, viori din coceni de porumb, cai din lemn, dar și pușcoace din lemn de soc, cu gloanțe din ghemotoace de cânepă și alte jucării de lemn (tauri, cățeluși, purceluși, căluți etc.). Contrar așteptărilor, aceste jucării, caracteristice

pentru Evul Mediu, s-au păstrat în număr foarte mic, deși în Europa au stat la baza dezvoltării unui adevărat artizanat de produse realizate din lemn. O altă categorie de jucării, preferate de copii, erau armele de jucărie, care le imitau pe cele adevărate: săbii, sulite, coifuri, platoșe etc. (Rabecq-Maillard 1962, 15). Multă vreme, o jucărie favorită pentru băieți a fost calul de lemn. Acesta avea rotile, sau se legăna pe două bucăți de lemn curbat, ca un balansoar. Fetițele preferau păpuși din cărpe, umplute cu paie, călți sau rumeguș, care închipuiau vrăjitoare, zâne sau spiriduși. Până la sfârșitul secolului al XIX-lea, și maturii se jucau, în zilele de sărbătoare, cu mingi din păr de vacă sau de cal. Țesălau animalele vara, când năpârleau, spălau bine părul cu apă și îl făceau ghemotoc. Alții își făceau mingi din cărpe vechi, înfășurate și strânse bine, să nu se desfacă. Se jucau mult, și părinții, și copiii, cu arșicele, oasele de la încheietura piciorului din spate de la oaie sau capră. E un joc moștenit de la romani (Capidan 1934, 211).

În Occident, până la sfârșitul secolului al XVI-lea, copilăria era considerată o vârstă a neîmplinirii. Ea dura de la naștere până la trei ani, când copilul învăța să meargă și să se hrănească. După această vârstă, era considerat un adult neîmplinit și părinții se străduiau să-l facă să crească repede. Din motivul că adulții se jucau și ei foarte mult, alături de copii, fapt ce dăuna productivității muncii, unii proprietari au încercat să interzică jocurile. Abia începând cu secolul al XVII-lea, când se dezvoltă meșteșugurile și apoi industria, oamenii încep să muncească din greu și nu mai au timp de jocuri. Copiii nu pot munci alături de părinții lor și sunt lăsați să se joace. În țările protestante, toți trebuiau să muncească, chiar și copiii, ca să se mântuiască, iar jocurile au fost interzise. La sfârșitul secolului al XIX-lea a fost interzisă munca copiilor în fabrici, iar copiii au primit dreptul la joacă (Château 1967, 27).

La compararea jucăriilor descoperite în urma săpăturilor arheologice, cu cele existente în lumea contemporană s-a constatat că pentru fiecare jucărie preistorică există câte un corespondent clar în zilele noastre, chiar dacă examinând funcțiile lor, putem afirma cu certitudine că, în decursul istoriei societății umane, jucăriile originale și-au schimbat radical funcția, situându-se într-o relație nouă față de procesul dezvoltării copilului.

Pe măsură ce copiii au devenit importanți în ochii celor mari, au devenit importante și jucăriile lor. Începând cu secolul al VIII-lea, jucăriile se diversifică, ele se transformă dintr-o sursă de amuzament într-una de educație. Cum tehnologia a evoluat, și jucăriile au evoluat, devenind din ce în ce mai complexe. Au apărut, cu timpul, ateliere meșteșugărești unde se fabricau manual păpuși din lemn, ghips, porțelan sau din ceară, cu păr implantat cu migală, cu haine și accesorii din mătase și piele naturală. Primele ateliere specializate în producerea păpușilor au apărut la începutul sec. XV în orașul Nürnberg, Germania, dar marea lor majoritate erau create de meșteșugari particulari. Aceștia ciopleau corpul păpușii din lemn, pe care pictau trăsăturile feței, îmbrăcându-le apoi în costume minuscule care reproduceau moda vremii.

Un centru maxim de interes al expoziției l-au reprezentat păpușile din papier mache (carton presat) și porțelan. Remarcăm o piesă deosebită din această categorie – o păpușă din „papier-mâché” cu capul din porțelan, produsă în anul 1860 în Franța.

În sec. XIX până în primii ani ai secolului XX erau foarte populare păpușile confecționate din „papier-mâché”. Acestea au intrat în producție de masă în Germania, Franța, Statele Unite, fiind o alternativă ieftină la cele din lemn, deoarece se puteau folosi tipare, care scurtau timpul de fabricare. Aceste păpuși au marcat și intrarea pe piață a fabricanților germani de păpuși, care vor domina acest domeniu până la începutul Primului Război Mondial, singurul concurent serios fiind păpușa franceză Bebe.

Păpușile din ceară au apărut paralel cu cele din „papier-mâché”. Primele exemplare au fost realizate în Anglia. Între 1840-1900 acest tip de păpuși a intrat în producție de masă, după ce în trecut erau destinate doar celor bogați, fiind realizate la comandă. Exemplarele din ceară erau realizate prin turnarea materialului fierbinte în forme speciale și atașarea ulterioară a părului și ochilor de sticlă. Erau produse în ateliere improvizate, deși au existat numeroase cazuri de accidente: muncitorii s-au ars cu ceara fierbinte, s-au otrăvit cu vapori de plumb de la culori sau au aspirat rumeguș. Corpul păpușilor era realizat din pânză, captușit cu rumeguș, cu membrele din ceara. Sunt piese extrem de frumoase, cu trăsă-

turi fine și interesante, deoarece ceara putea reproduce cu mai multă acuitate culoarea și textura pielii umane.

Dominanta expoziției au constituit-o păpușile din porțelan, această categorie de piese au conferit expoziției o notă de eleganță. Istoria lor a început încă în anul 1770, când primele păpuși cu capul de porțelan au fost create în Cornwall, Marea Britanie. Păpușile de porțelan se caracterizează prin înfățișarea lor realistă și prin aspectul lor mat. Creatorii de păpuși utilizau porțelanul pentru a putea modela mai exact trăsăturile feței. În Germania, meșterii utilizau un porțelan glazurat care conferea strălucire, dar în același timp păstra și culoarea deschisă. O varietate a acestora, mai greu de găsit, sunt cele din „parian”, un porțelan alb, asemănător ca aspect cu marmura.

Păpușile din porțelan au atins culmea celebrității între 1860-1900, înainte ca cele din bisque să devină preferatele copiilor, deși mai erau produse în cantități impresionante chiar și la începutul secolului trecut. Între 1860-1890, mai ales în Franța, era la modă ca păpușile din porțelan să reprezinte în special femeii tinere și elegante. Primele păpuși cu capul de porțelan aveau vestimentația specifică epocii, cele mai rafinate, stilizate și pretențioase dintre ele înfățișând doamne sau domnișoare din înalta societate, a căror îmbrăcăminte reprezenta o replică identică a modei vremii, adaptate doar la scara aproape miniaturală a posesoarelor lor din porțelan. Pentru a reda cât mai fidel silueta feminină producătorii foloseau corsete. Ulterior, au apărut și păpuși mai puțin stilizate, îmbrăcate cu haine comune și înfățișând, cel mai des, copii sau bebeluși. Capul și membrele din porțelan erau importate în Franța din Germania, după care manufacturierii le asamblau, atașându-le restului corpului care era făcut în special din material tricotat captușit cu textile. Păpușile din porțelan sunt identificate și clasificate, în bună parte, datorită modului de aranjare a părului: păpuși Alice în Țara Minunilor (cu bentiță și părul bogat), Dolly Madison (cu părul cârlionțat și o panglică). Cele mai multe reprezentau femei, purtând cele mai diverse costumații, de la rochii simple la cele care erau la modă în momentul producției, sau erau simple fantezii ale creatorilor. După 1880 capetele din porțelan au început să fie vândute și separat, alături de seturi de haine, pentru ca micuțele po-

sesoare sa poată schimba aspectul păpușii după preferințe (Rabecq-Maillard 1962, 34).

Un impact deosebit asupra vizitatorilor l-au avut păpușile din bisque. Cei mai celebri producători ai vremii, în acest domeniu, au fost companiile Jumeau, Bru și Huret, urmați de Gaultier, Rohmer, Simone și mulți alții. Aceste păpuși aveau părul aranjat cu foarte multă atenție, cârlionțat sau ondulat, împodobit cu funde și alte accesorii. În plus, o dată cu apariția păpușilor din bisque, s-au produs și o serie de modificări în ceea ce privește moda păpușilor de porțelan și a modului de realizare a lor. S-a schimbat culoarea părului – de la brunetul păpușilor inițiale, la blond, fața păpușilor a devenit mai rotundă și cu obraji mai buclăți, imitând mai ales fetițe de vârste mici, ochii erau făcuți din sticlă, iar părul era aplicat pe capul de porțelan, folosindu-se peruci. Părea că toată lumea era încântată de aceste mici creaturi. Păpușile de bisque, chiar dacă unele deveniseră adevărate lucrări de artă artizanală, rămâneau în definitiv jucării.

Un interes sporit au prezentat păpușile Bebes, sau păpușile-bebeluși, produse de firma Jumeau în 1920. Producția acestui tip de păpuși a reprezentat o adevărată revoluție în industria de specialitate. Jucăria i-a încântat atât de mult pe micuți, încât și până astăzi ele rămân a fi una din cele mai populare păpuși. Firmele franceze Jumeau și Bru au transformat producerea lor într-o adevărată artă (Rabecq-Maillard 1962, 38). Păpușile Bebes au reprezentat cea mai de succes creație a producătorilor de păpuși.

De un loc important s-au bucurat în expoziție păpușile din celuloid, produse de compania germană Shildkrotwerke, paralel cu cele din porțelan. Celuloidul a fost inventat de americanul John Hyatt în 1869, este un material plastic ce se obține prin dispunerea unui amestec format din nitrat de celuloză, pigmenți și materiale de umplutură într-o soluție alcoolică de camfor. La încălzire, celuloidul se poate deforma plastic, adică devine maleabil și poate fi turnat cu ușurință în diferite forme. Celuloidul se întărește atunci când se răcește. Aceste proprietăți au permis producătorilor fabricarea acestor minunate jucării (Château 1967, 92). Caracteristic, pentru ele, era forma rotundă a feței și ochii mari, expresivi. Aceste păpuși au fost foarte populare în URSS până în anii 1960.

Următorul tronson al expoziției a reunit păpuși din plastic și cauciuc, produse în Germania (1960-1990) și URSS (1950-1990). Cele mai reprezentative fiind cele confecționate la Fabrica de păpuși din Durlești, unica întreprindere de acest gen de pe teritoriul Republicii Moldova, care a activat în perioada anilor 1960-1990.

Un grup aparte de exponate l-au constituit jucăriile pentru băieți: soldăței de plumb, mașinuțe de fier și trenulețe.

Încă din secolul al XVIII-lea una din jucăriile preferate ale copiilor au devenit soldății de plumb. Realizați minuțios, pictați în diferite culori, aceștia formau adevărate armate, dotate uneori cu tunuri, corturi și căruțe. Jean-Georges Hilpert, supranumit „tatăl soldăților de plumb”, a fost cel care a lansat producerea în masă a acestor jucării, în orașul german Nürnberg, oraș care ulterior devine centru european în materie de produse distractive pentru cei mici. După publicarea poveștii „Soldățelul de plumb”, în 1838, această jucărie a devenit cu adevărat celebră.

De o atenție sporită, din partea micilor vizitatori, au beneficiat colecțiile de mașinuțe și trenulețe de fier. Primele mașinuțe de fier au fost produse la începutul sec. XX, în Marea Britanie de compania Meccano, iar în Statele Unite de Dowst Brothers. Aceste modele erau foarte simple și constau doar din caroseria mașinii, fără a avea detalii de interior. Deoarece aliajul din care erau realizate, numit Zamac, era, la acea perioadă, foarte impur, mașinuțele se crăpau sau se distrugeau foarte repede. În 1947, a fost lansată colecția de mașinuțe de fier Matchbox, numite astfel deoarece erau produse 75 de modele diferite, ambalate individual, în cutii asemănătoare cutiilor de chibrit. Colecția Matchbox a devenit atât de populară, încât numele ei s-a impus pentru a desemna, generic, categoria mașinuțelor de fier. În anii 80, devenise clar pentru producători că nu se mai adresează doar copiilor, ci și adulților, care dezvoltaseră o pasiune pentru mașinuțele de fier, mulți dintre aceștia având colecții impresionante.

Din anii 2000, calitatea și acuratețea mașinuțelor au început să crească vizibil (Picon 1979, 57). Astfel, mașinuțele de fier care în urmă cu 40 de ani erau formate doar dintr-o carcasă de metal, acum au motorul redat în detaliu, sunt mochetate în interior, au tapițeria din piele, centură de

siguranță, iar capota, ușile și portbagajul se deschid, pentru a fi admirate și apreciate.

Itinerarul expoziției a fost închis cu un grupaj de jucării contemporane. Emblematice pentru acest compartiment au fost păpușile Cleopatra, Bratz și Barbie, iar eroii lui Disney au oferit vizitatorilor posibilitatea de a călători în lumea basmelor.

Păpușa Cleopatra a fost lansată în 2008. Această păpușă a avut-o drept prototip pe micuța cântăreață Cleopatra Stratan, care la vârsta de trei ani a reușit să cucerească inimile admiratorilor de muzică din mai multe țări ale lumii și să ajungă la vârsta de cinci ani în Cartea recordurilor Guinness. Păpușa a fost produsă la o fabrică din Spania și are semne speciale de protecție, miroase a vanilie și este dotată cu un microcip, pe care este înregistrat megahitul *Ghiță*. Este de menționat faptul că această păpușă este primul produs autohton de acest gen.

O altă „vedetă” a expoziției a fost păpușa Barbie, jucăria preferată a milioane de fetițe din întreaga lume, care și-a făcut apariția pe piața jucăriilor în 1959, în SUA.

Păpușile Teatrului televizat *Prichindel* și ale Teatrului Municipal de păpuși *Guguță* au transpus vizitatorii într-o lume magică cu prinți, prințese, Ilene Cosânzene și Feți-Frumoși.

Modalitatea de expunere a pieselor în vitrine și prezentarea lor în spațiu deschis, au facilitat posibilitatea de percepere a mesajului expozițional de către publicul vizitator.

Demersul expozițional a fost complinit cu lucrări de diferite mărimi, forme și culori ale Centrului Origami Moldova. Lucrările au fost realizate conform mai multor practici de origami (modular și kusudami).

O notă de originalitate au conferit expoziției cărțile poștale și fotografiile ce reflectau tematica expoziției. Ele au fost panotate pe pereți fiind încadrate în rame improvizate, accesoryzate cu ursuleți de pluș și păpuși naționale.

Expoziția a contribuit la îmbunătățirea dimensiunii educative a activității muzeale prin desfășurarea a numeroase acțiuni cu publicul. După „vizita activă” în expoziție și inspirați de jucăriile admi-

rate, copiii și părinții lor și-au exersat calitățile de artiști în atelierul de creație, experimentând ei înșiși diverse tehnici și procedee de confecționare a jucăriilor din paie și pănuși de porumb, din lemn, din cârpe, din hârtie etc. Aici copii au putut aplica practic lucrurile noi descoperite în fața obiectelor din spațiul de expunere. Surpriza cea mare a evenimentului a fost organizarea unor activități metamuzeale: recital de poezie și spectacolul oferit de Studioul „Loly Pops”.

Expoziția a avut o paletă largă de adresabilitate și s-a bucurat de un interes deosebit din partea vizitatorilor de toate vârstele. Pentru a ilustra felul în care vizitatorii au perceput mesajul expozițional, reproducem câteva din opiniile lor, consemnate în *Cartea de impresii*:

„Am rămas cu impresia că încă nu m-a părăsit copilăria. Am trăit o satisfacție sufletească, pe care nu o pot reda prin cuvinte. Absolut toate jucăriile au farmecul lor, cu care te ademenesc. Pot spune că, aflându-mă în lumea lor, m-am simțit din nou în anii copilăriei, m-am întors în trecut cu 50 de ani. Mulțumesc pentru plăcerea, pe care am avut-o!”

„Copilul a fost foarte fericit că și-a regăsit păpușa preferată la muzeu. Iar noi, părinții, ne-am motivat pentru a ne crea propria colecție de păpuși și soldăței de plumb”.

„Mie mi-au plăcut cel mai mult mașinuțele de lângă geam și soldăței de plumb”.

Un bun indicator al gradului în care expoziția și-a îndeplinit menirea, preconizată de organizatori, a fost reacția copiilor și adulților în momentul în care au recunoscut printre exponate jucăriile lor preferate. Puterea jucăriilor nu este în legătură cu infantilismul, ci, mai degrabă, provine din recunoașterea posibilităților. Jucăriile sunt simboluri care dețin capacitatea figurativă de a cuprinde gânduri și emoții care își pot avea originea în copilărie, dar nu sunt copilărești. Partea din noi pe care o jucărie o impresionează este sinele neexprimat, visat. Impulsul de a colecționa jucării are sens pentru că multiplicarea personajelor similare creează un univers contextual. O figurină este doar o jucărie; zece, sunt o colecție, iar patru sute pot fi o altă lume – o **Lume a jucăriilor**.

Bibliografie

- Capidan 1934:** Th. Capidan, Le jeu aux osslets chez les Roumains, les Slaves et les Albanais. In: Revue internationale des Etudes balkaniques, vol. I (Beograd 1934), 211-223.
- Château 1980:** J. Château, L'enfant et le jeu (Paris 1967).
- Elkonin 1980:** D. Elkonin, Psihologia jocului (București 1980).
- Picon 1983:** D. Picon, Jouet en bois (Paris 1983).
- Rabecq-Maillard 1962:** M.M. Rabecq-Maillard, Histoire du Jouet (Paris 1962).
- Tentiuc 1998:** I. Tentiuc, Plastica miniaturală de lut din perioada evului mediu timpuriu din Moldova. Tyragetia VI-VII, 1998, 115-129.

The exhibition “In the World of Toys”

Abstract

In the period from 16 December 2010 to 25 March 2011 the National Museum of Archaeology and History of Moldova organized the exhibition “In the World of Toys”. It was designed to diversify the museum’s educational programs for visitors. The exhibition brought together over 450 exhibits, falling chronologically between the 4th millennium BC and 2010. Exceptional state of preservation, variety of subjects, intrinsic value and uniqueness were the criteria for selecting the objects for the exhibition. Collaboration with the Museum of Antiquities of the State University of Moldova, Studio “Teleradio-Moldova”, the Municipal Puppet Theatre “Guguta” as well as with a number of collectors from Moldova and Romania allowed presenting to the visitors exhibits of great scientific and aesthetic interest.

For the first time, the National Museum of Archaeology and History of Moldova organized and offered the visitors an exhibition devoted exclusively to toys. It was intended for a wide audience and was very popular among visitors of all ages.

Выставка «В мире игрушек»

Резюме

В период с 16 декабря 2010 г. по 25 марта 2011 г. в Национальном музее археологии и истории Молдовы была организована выставка «В мире игрушек». Она была призвана разнообразить учебно-образовательные программы для посетителей. В выставке было использовано более 450 экспонатов и ее временные рамки охватывали период с IV тыс. д.н.э. по 2010 г. Хорошая сохранность, разнообразие тематики, внутренняя ценность и уникальность предметов послужили критериями их отбора для выставки. Сотрудничество с Музеем древностей Государственного университета Молдовы, Студией «Телерадио-Молдова», Муниципальным кукольным театром «Гугуцэ», а также с рядом коллекционеров из Молдовы и Румынии позволило предложить вниманию посетителей экспонаты, представляющие большой научный и эстетический интерес.

Тематическая выставка, всецело посвященная теме игрушек, была организована в Национальном музее археологии и истории Молдовы впервые. Она предназначалась для широкой аудитории и пользовалась большой популярностью среди посетителей разных возрастов.

25.02.2013

Lucia Marinescu-Tonu, Muzeul Național de Istorie a Moldovei, st. 31 August, 121-A, MD-2012 Chișinău, Republica Moldova